

Sygn. akt IV 1 Ka 468/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny Odwoławczy, Sekcja ds. postępowań szczególnych i wykroczeń w składzie:

Przewodniczący: SSO Jadwiga Żmudzka

Protokolant: Prot. Anna Kapłon

przy udziale oskarżyciela publicznego Karoliny Frey-Pecka z Małopolskiego Urzędu Skarbowego w Krakowie
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 stycznia 2014 roku sprawy

M. P. (1)

oskarżonej o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks

P. K.

oskarżonego o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks,

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego,

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie, VIII Wydział Karny z dnia 20 czerwca 2013 roku, sygn. akt VIII K 190/13/N,

I. wyrok w zaskarżonej części zmienia w ten sposób, że:

1. na mocy art. 24 § 1 kks za karę grzywny wymierzoną oskarżonej M. P. (1) czyni w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.;
2. na mocy art. 24 § 1 kks za karę grzywny wymierzoną oskarżonemu P. K. czyni w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.;

II. w pozostałym zakresie przedmiotowy wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSO Jadwiga Żmudzka

Sygn. akt IV 1 Ka 468/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 24 stycznia 2014r.

M. P. (1) została oskarżona o to, że:

pełniąc funkcję Prezesa Zarządu w Spółce (...) Sp. z o.o. NIP (...) i z tego tytułu będąc osobą odpowiedzialną za terminowe odprowadzanie pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, działając z wykorzystaniem takiej samej sposobności, w krótkich odstępach czasu nie wpłaciła w ustawowym terminie do 20 dnia następnego

miesiąca po miesiącu w którym pobrano zaliczki, to jest w terminach od 21.11.2011 do 20.01.2012 r. na konto (...) Urzędu Skarbowego w K. pobranych zaliczek za podatek dochodowy od osób fizycznych za okres czasu od października 2011 roku do grudnia 2011 r. w łącznej kwocie 219.109,00 zł

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks

P. K. został oskarżony o to, że:

pełniąc funkcję Koordynatora Działu (...) w Spółce (...) Sp. z o.o. NIP (...) i z tego tytułu będąc osobą odpowiedzialną za terminowe odprowadzanie pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, działając z wykorzystaniem takiej samej sposobności, w krótkich odstępach czasu nie wpłacił w ustawowym terminie do 20 dnia następnego miesiąca po miesiącu w którym pobrano zaliczki, to jest w terminach od 22.08.2011 r. do 20.10.2011 r. na konto (...) Urzędu Skarbowego w K. pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych za okres czasu od lipca 2011 r. do września 2011 r. w łącznej kwocie 163.707,00 zł

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks.

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2013 roku sygn. akt VIII K 190/13/N Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie, Wydział VIII Karny orzekł w tym przedmiocie następująco:

I. oskarżoną M. P. (1) uznaje za winną popełnienia czynu zarzucanego jej aktem oskarżenia stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks i za czyn ten na mocy art. 77 § 2 k.k.s wymierza jej karę 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając na mocy art. 23 § 3 k.k.s wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 (słownie: sto 00/100) złotych;

II. oskarżonego P. K. uznaje za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks i za czyn ten na mocy art. 77 § 2 k.k.s wymierza mu karę 40 (czterdziestu) stawek dziennych grzywny, ustalając na mocy art. 23 § 3 k.k.s wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 (słownie: sto 00/100) złotych ;

III. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. w zw. z art. 17 ust. 1 i 2 w zw. z art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983r., Nr 49, poz. 223 z późn. zmianami) zwalnia oskarżonych: M. P. (1) i P. K. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł oskarżyciel publiczny w części rozstrzygającej o karze na niekorzyść oskarżonych M. P. (1) i P. K..

Wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 24 § 1 kks, poprzez nie orzeczenie obligatoryjnej odpowiedzialności posiłkowej nałożonej postanowieniem Sądu Rejonowego w Krakowie dla Krakowa-Nowej Huty VIII Wydział Karny z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt VIII K 190/13/N w całości na spółkę (...) Sp. z o. o. z siedzibą w K. przy ul. (...) za przestępstwa skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks popełnione przez oskarżonych M. P. (1) oraz P. K..

W konkluzji apelacji wniósł o zmianę wyroku poprzez dodatkowe orzeczenie odpowiedzialności posiłkowej spółki (...) Sp. z o. o. z siedzibą w K. przy ul. (...) w związku z uznaniem oskarżonych M. P. (1) oraz P. K. winnych popełnienia zarzucanych czynów i wymierzenia im kar grzywny.

Sąd Odwoławczy rozważył, co następuje:

Wniesiona w niniejszej sprawie apelacja oskarżyciela publicznego była zasadna, dlatego też skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku poprzez uczynienie, na mocy art. 24 § 1 kks, w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. za kary grzywnien wymierzone oskarżonym M. P. (1) oraz P. K. w punktach I i II omawianego wyroku.

Kontrola instancyjna prowadzi do wniosku, iż Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie istotne okoliczności sprawy i dokonał wnikliwej oceny całego zebranego materiału dowodowego. Ocena wszystkich dowodów jest oceną swobodną, pozbawioną cech dowolności. W pisemnych motywach wyroku Sąd odniósł się szczegółowo do wyjaśnień oskarżonych M. P. (1) oraz P. K., a także pozostałych dowodów, wskazując, którym dowodom i w jakiej części dał wiarę, a którym wiary odmówił, wskazując przyczyny takiego postąpienia. Rozumowanie Sądu, jak idzie o dokonaną ocenę wszystkich dowodów, pozbawione jest cech dowolności, sprzeczności, niejasności, wszystkie dowody ocenione zostały z zachowaniem zasad logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego oraz wskazań wiedzy. Tym samym ocena dowodów, jako zgodna z dyspozycją art. 7 k.p.k., z ochrony tego przepisu korzysta.

Przyjęta kwalifikacja prawna czynów przypisanych oskarżonym jest w pełni prawidłowa.

Trafnie Sąd I Instancji wyprowadził wniosek, że wina oskarżonych w zakresie przypisanych im przestępstw nie budzi żadnych wątpliwości, a Sąd Odwoławczy konkluzję tę podzielił.

Również orzeczone względem oskarżonych kary grzywny: w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł w przypadku oskarżonej M. P. (1) oraz w wymiarze 40 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 100 zł w przypadku P. K. nie noszą cech niewspółmierności. Zważyć tutaj należy, iż Sąd I instancji dokonując wymiaru kary w sposób należyty dokonał wartościowania i oceny ustalonych w sprawie okoliczności obciążających i łagodzących. W szczególności Sąd Rejonowy wymierzając oskarżonym kary grzywnien za zarzucane im czyny prawidłowo ustalił stopień ich winy, stopień społecznej szkodliwości tych czynów, jak i katalog okoliczności obciążających oraz łagodzących. Wymierzone we wskazanym przez Sąd Rejonowy rozmiarze kary - zdaniem Sądu Odwoławczego - czynią zadość w zakresie ich indywidualnego oddziaływania oraz spełniają wymogi w zakresie potrzeby kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, stanowiąc kary celowe, zasłużone i sprawiedliwe.

Reasumując, w ocenie Sądu Odwoławczego, wymierzone oskarżonym M. P. (1) i P. K. kary grzywnien są karami sprawiedliwymi, zdatnymi do realizacji potrzeb w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej.

Zasadny jest jednakże podnoszony przez skarżącego oskarżyciela publicznego zarzut obrazy przepisów prawa materialnego, a to art. 24 § 1 kks, poprzez nieorzeczenie obligatoryjnej odpowiedzialności posiłkowej nałożonej postanowieniem Sądu Rejonowego w Krakowie dla Krakowa-Nowej Huty VIII Wydział Karny z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt VIII K 190/13/N w całości na spółkę (...) Sp. z o. o. z siedzibą w K. przy ul. (...) za przestępstwa skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks popełnione przez oskarżonych M. P. (1) oraz P. K..

Podkreślić tutaj należy, iż od dnia 17 grudnia 2005 r. nałożenie odpowiedzialności posiłkowej jest obligatoryjne, jeżeli tylko spełnione są wymogi tej odpowiedzialności. Nakłada się ją na taki podmiot, który odniósł lub mógł odnieść z przestępstwa sprawcy korzyść majątkową, jeżeli sprawca przestępstwa skarbowego był jego zastępcą prowadzącym jego sprawy w charakterze pełnomocnika, zarządcy, pracownika albo działającego w innym charakterze, w tym także samodzielnie załatwiających cudze sprawy bez zlecenia (byle przy świadomości zastępowanego). Odpowiedzialnym może być natomiast tak osoba fizyczna, jak i osoba prawna, a także podmiot niemający osobowości prawnej, któremu odrębne przepisy przyznają zdolność prawną.

W przypadku odpowiedzialnego posiłkowo nie jest konieczne uzyskanie korzyści z przestępstwa sprawcy, wystarczy bowiem możliwość jej odniesienia. Sprawca musi jednak działać nie wyłącznie na własny rachunek, ale w interesie odpowiedzialnego, gdyż chodzi o sprawcę czynu prowadzącego cudze sprawy i to w sposób mogący co najmniej przysporzyć mu korzyści (zob. Z. Siwik, Systematyczny komentarz..., s. 377; T. Grzegorzczak, Odpowiedzialność posiłkowa..., s. 24-25).

Odpowiedzialność posiłkową nakłada się w orzeczeniu kończącym postępowanie (art. 163 kks), a podmiot zobowiązany określa się wówczas mianem odpowiedzialnego posiłkowo. Natomiast we wcześniejszych stadiach i fazach procesu pojawia się tzw. podmiot pociągnięty do odpowiedzialności posiłkowej (art. 53 § 40 kks), będący stroną

postępowania (art. 120 § 1 kks), samo pociągnięcie zaś następuje przez wydanie stosownego postanowienia (art. 124 kks). Wniosek o nałożenie przez sąd tej odpowiedzialności powinien być zawarty w akcie oskarżenia (art. 155 § 5 kks). Jako, że jest to odpowiedzialność za grzywnę wymierzoną sprawcy, orzeczeniem kończącym jest tu wyrok skazujący na taką karę. Może to być także skazanie z odstąpieniem od kary i ograniczeniem się do środka karnego zapłaty równowartości przedmiotu przepadku, gdy w grę wchodzi jedynie odpowiedzialność za ten obowiązek orzeczony samodzielnie, a nie obok kary, z której zrezygnowano. (patrz T. Grzegorzczak, Komentarz do art. 24 Kodeksu karnego skarbowego, komentarz LEX 2009).

Jak wynika z akt niniejszej sprawy, (...) Urząd Skarbowy w K. przesyłając akt oskarżenia do Sądu, wniósł na podstawie art. 339 § 3 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks, o rozważenie skierowania sprawy na posiedzenie celem wydania na podstawie art. 124 § 2 kks postanowienia o nałożeniu odpowiedzialności posiłkowej na podmiot – spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. przy ul. (...) (k. 27). Postanowieniem z dnia 24 maja 2013r. sygn. akt VIII K 190/13/N Sąd Rejonowy rozstrzygając o odpowiedzialności posiłkowej za przestępstwa skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks oraz w zw. z art. 9 § 3 kks zarzucając oskarżonej M. P. (1) i oskarżonemu P. K. pociągnął – w oparciu o treść przepisów art. 24 § 1 kks i art. 124 § 1, 2 i 3 kks - do odpowiedzialności posiłkowej w całości spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. przy ul. (...), trafnie argumentując przyczyny takiego postąpienia. (k. 35 – 37).

Jednocześnie Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku, skazując oskarżoną M. P. (1) i oskarżonego P. K. za przestępstwa skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks, nie orzekł o obowiązkowej odpowiedzialności posiłkowej nałożonej postanowieniem Sądu Rejonowego w Krakowie dla Krakowa-Nowej Huty VIII Wydział Karny z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt VIII K 190/13/N w całości na spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. przy ul. (...). Z tego też względu konieczne stała się zmiana zaskarżonego wyroku w tym zakresie.

Z tych przyczyn Sąd Odwoławczy, stwierdzając jednocześnie, iż w sprawie nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 439 k.p.k. i 440 k.p.k. podlegające uwzględnieniu z urzędu, na zasadzie art. 437 § 1 i 2 kpk, art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks i art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych:

I. wyrok w zaskarżonej części zmienił w ten sposób, że:

1. na mocy art. 24 § 1 kks za karę grzywny wymierzoną oskarżonej M. P. (1) uczynił w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.;
2. na mocy art. 24 § 1 kks za karę grzywny wymierzoną oskarżonemu P. K. uczynił w całości odpowiedzialną posiłkowo spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.;

II. w pozostałym zakresie przedmiotowy wyrok utrzymał w mocy;

III. zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Zwolnienie oskarżonych od kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem Odwoławczym nastąpiło ze względów słuszności, jako że oskarżeni nie powinni ponosić tych kosztów w sytuacji, gdy uchybienie Sądu Rejonowego skutkowało koniecznością wniesienia apelacji i zmianą wyroku.